

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10
tel.: 017/ 85 900 50, www.rzeszow.rio.gov.pl

U C H W A Ł A Nr VI/257/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie po rozpatrzeniu uchwały NR LI/386/2022 Rady Miejskiej w Zaklikowie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie Uchwały budżetowej Gminy Zaklików na rok 2023 - działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668)

w s k a z u j e Radzie Miejskiej w Zaklikowie

- 1) Nieprawidłowość stanowiącą istotne naruszenie prawa polegającą na zaplanowaniu wydatków w ramach Funduszu Sołeckiego w rozdziale 75075 § 4210 w kwocie 3.000,00 zł i § 4300 w kwocie 27.321,10 zł tj.
Sołectwo Irena: „Dofinansowanie wyjazdu harcerzy ZHP na obóz zimowy” w kwocie 1.000,00 zł, Sołectwo Zaklików: „Dofinansowanie działań promujących hodowlę gołębi pocztowych - Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych” w kwocie 3.000,00 zł, „ Dofinansowanie działań promocyjnych i zawodów wędkarskich Koła Polskiego Związku Wędkarskiego” w kwocie 4.000,00 zł, „Dofinansowanie działalności klubu Maniacy Lodu” w kwocie 3.000,00 zł, „Dofinansowanie działalności klubu seniora w Zaklikowie” w kwocie 3.321,10 zł, „Dofinansowanie żeglarskiego obozu młodzieżowego dla harcerzy” w kwocie 16.000,00 zł.,
na zadania nie należące do katalogu zadań własnych gminy służących zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty co w istotny sposób narusza z art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301 ze zm.) w związku z art.7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40)
- 2) sposób usunięcia stwierdzonych w pkt. 1 nieprawidłowości poprzez wyeliminowanie powyższych wydatków realizowanych w ramach funduszu sołeckiego i przeznaczenie środków na zadania własne gminy – w terminie do dnia 27 lutego 2023 roku.
- 3) nieprawidłowość stanowiącą nieistotne naruszenie prawa, polegającą na zaplanowaniu w budżecie dochodów w dziale 60020 paragrafie 049 w kwocie 5.000,00 zł bez jednoczesnego określenia szczególnej zasady wykonywania budżetu wynikającej z odrębnej ustawy tj. art. 16 ust. 4 i 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1343), i określenia w planie dochodów i wydatków budżetu, dochodów i wydatków finansowanych z tych dochodów, związanych ze szczególną zasadą wykonywania budżetu wynikającą z odrębnych ustaw, czym naruszono art. 237 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634).

U z a s a d n i e n i e

W dniu 29 grudnia 2022 roku Rada Miejska w Zaklikowie podjęła uchwałę Nr LI/386/2022 w sprawie Uchwały budżetowej Gminy Zaklików na rok 2023.

Uchwała powyższa wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w dniu 5 stycznia 2022 r.

Rozpatrując przedmiotową uchwałę w trybie nadzoru Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie stwierdziło, że Rada Miejska w Zaklikowie zaplanowała w ramach wydatków funduszu sołectkiego zgodnie z wnioskami sołectw wydatki bezpośrednio między innymi na :

- 1) W Sołectwie Irena: „Dofinansowanie wyjazdu harcerzy ZHP na obóz zimowy” w kwocie 1.000,00 zł,
- 2) W Sołectwie Zaklików:
 - „Dofinansowanie działań promujących hodowlę gołębi pocztowych - Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых” w kwocie 3.000,00 zł – zgodnie z wnioskiem sołectwa środki będą przeznaczone na zakup nagród i pucharów dla uczestników zawodów lotowych gołębi,
 - „Dofinansowanie działań promocyjnych i zawodów wędkarskich Koła Polskiego Związku Wędkarskiego” w kwocie 4.000,00 zł, zgodnie z wnioskiem sołectwa pieniądze potrzebne na organizację zawodów wędkarskich oraz zakup pucharów, medali, dyplomów i nagród,
 - „Dofinansowanie działalności klubu Maniacy Lodu” w kwocie 3.000,00 zł, zgodnie z wnioskiem sołectwa środki przeznaczone zostaną na zakup namiotu z Logo Stowarzyszenia i termosów cateringowych,
 - „Dofinansowanie działalności klubu seniora w Zaklikowie” w kwocie 3.321,10 zł, zgodnie z wnioskiem sołectwa na spotkania integracyjne, wycieczki turystyczne, krajoznawcze, wyjazd do Łodzi, Dźwirzyna i Solca,
 - „Dofinansowanie żeglarskiego obozu młodzieżowego dla harcerzy” w kwocie 16.000,00 zł, zgodnie z wnioskiem projekt obejmuje również zakup niewielkiej łodzi żaglowej, która pod banderą szczepu będzie służyła do celów szkoleniowych reprezentacyjnych.

Ponadto zaplanowano dochody w rozdziale 60020 „Funkcjonowanie przystanków komunikacyjnych” w paragrafie 0490 „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” stanowiące opłaty za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych w kwocie 5.000,00 zł. Na utrzymanie przystanków komunikacyjnych zaplanowano wydatki w kwocie 30.000,00 zł. Planując dochody z ww źródła w budżecie Rada Miejska nie określiła jednocześnie szczególnej zasady wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynikającej z odrębnej ustawy dotyczącej przeznaczania w budżecie środków z tych opłat oraz nie wyodrębniła w planie dochodów i wydatków budżetu, dochodów i wydatków finansowanych z tych dochodów, związanych ze szczególną zasadą wykonywania budżetu wynikającą z odrębnych ustaw.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie zważyło, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołectkim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301 ze zm.) środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku sołectwa, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Katalog zadań własnych gminy określa art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40). Zgodnie z art.5 ust. 11 ustawy uchwalając budżet rada gminy odrzuca wniosek sołectwa, w przypadku gdy zamierzone przedsięwzięcia nie spełniają wymogów określonych w art.2 ust. 6 lub 7 (tj. nie są m.in. zadaniami własnymi gminy).

Art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) określa katalog zadań własnych gminy. Jednakże zadania z powyższego katalogu są zadaniami własnymi gminy, jeżeli służą zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty tj są dostępne dla wszystkich mieszkańców i służą poprawie warunków ich życia. Trudno uznać, że wydatki np. na wycieczki lub inne wyjazdy dla konkretnej grupy mieszkańców sołectwa mogą zaspokajać potrzeby pozostałych członków wspólnoty gminnej, a także służyć poprawie warunków życia mieszkańców sołectwa.

Ponadto zgodnie z art. 221 ustawy o finansach publicznych podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań. Zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego o wolontariacie, a jeżeli dotyczy ono innych zadań niż określone w tej ustawie na podstawie uchwały określającej tryb postępowania o udzielenie dotacji sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonywania zleconego zadania.

Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim w art.5 określa tryb wyboru i oceny wniosków przez organy gminy. Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że wnioski sołectw w zakresie zadań wskazanych w sentencji zgodnie z art.5 cytowanej ustawy powinny zostać odrzucone na etapie uchwalenia budżetu, gdyż nie spełniają wymogów określonych w art.2 ust. 6 lub 7 (tj. nie są m.in. zadaniami własnymi gminy służącymi zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty). Ponadto w świetle obowiązujących przepisów nie jest możliwe realizowanie wydatków bezpośrednio z budżetu gminy na dofinansowanie działalności stowarzyszeń lecz w oparciu o art. 221 ustawy o finansach publicznych.

W myśl art. 16 ust. 4 i 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1343) za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców, których właścicielem albo zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, mogą być pobierane opłaty. Stawka opłaty jest ustalana w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem niedyskryminujących zasad. Opłaty te stanowią dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego, z przeznaczeniem na utrzymanie przystanków komunikacyjnych oraz dworców, oraz realizację zadań określonych w art. 18 - w przypadku gdy organizatorem jest gmina.

Rada Gminy w Zaklikowie 25 lipca 2011 r. podjęła uchwałę Nr XI/63/2011 w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem albo zarządzającym jest Gmina Zaklików na podstawie której ustalono stawkę opłaty za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych w wysokości 0,05 zł za jedno zatrzymanie środka transportu na przystanku komunikacyjnym.

Z kolei przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.) w art. 212 ust.1 pkt 8 zobowiązują do określenia w uchwale budżetowej szczególnych zasad wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynikających z odrębnych ustaw, a w art. 237 ust.1 do określenia w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, dochodów i wydatków finansowanych z tych dochodów, związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw.

W związku z tym zaplanowanie w budżecie Miasta dochodów i wydatków finansowanych ze środków pochodzących z za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców powinno nastąpić z jednoczesnym:

- ustaleniem w budżecie szczególnej zasady wykonywania budżetu wynikającej z art. 16 ust. 4 i 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1343) oraz
- wyodrębnieniem w planie dochodów i wydatków, dochodów z opłat za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych i wydatków finansowanych z tych opłat.

W badanej uchwale organ stanowiący nie określił szczególnej zasady wykonywania budżetu dotyczącej przeznaczania dochodów pochodzących z opłat za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych i nie wyodrębnił dochodów i wydatków finansowanych tymi dochodami, związanymi ze szczególną zasadą wykonywania budżetu a zatem naruszył zapisy art. 212 ust.1 pkt 8 i art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 16 ust. 4 i 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

W ocenie Kolegium Izby:

- naruszenie wskazane w pkt 3 sentencji ma charakter nieistotnego naruszenia prawa z uwagi na prawidłowe przeznaczenie badaną uchwałą środków z opłat za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych na utrzymanie przystanków komunikacyjnych,
- nieusunięcie wskazanych w pkt. 1 sentencji nieprawidłowości w wyznaczonym terminie spowoduje stwierdzenie nieważności wydatków Funduszu Sołeckiego we wskazanym zakresie i ustalenie budżetu w części dotkniętej nieważnością.

Zbigniew K. Wójcik
Prezes